

Nasilje u vrijeme pandemije, a pogotovo prema ženama, u porastu je u Hrvatskoj, ali i u cijelom svijetu

Autor/ica Saša Radusin

Objavljeno: 29. prosinca 2021.

Tema: građanski odgoj nasilje nad ženama Građanin u školi – ljudska prava, demokracija i društvena zajednica u obrazovanju

Hrvatska nije jedina zemlja u kojoj problemi s nasiljem nad ženama za vrijeme pandemije korone bujaju i to samo tri godine od donošenja Istanbulske konvencije koja bi trebala kvalitetnije zaštititi žene od nasilja u obitelji, kao i izvan nje.

Napredak po pitanju ravnopravnosti spolova usporava i u svijetu već desetljećima, da bi u posljednje dvije godine bio potpuno zakočen, a po tom pitanju zabrinutost je izrazio i čelnik UN-a Antonio Guterres koji je nedavno istaknuo kako je "nasilje nad ženama i djevojkama u svim

oblicima naglo poraslo, od zlostavljanja na internetu do nasilja u obitelji, trgovine ljudima, seksualnog iskorištavanja i dječjih brakova".

Nakon stravičnog zločina u Splitu prije nekoliko tjedana kad je u jednoj trgovini usred bijela dana ženu ubio njezin partner, potpredsjednica splitskog SDP-a **Eleonora Mandić** podsjetila je kako je i u Hrvatskoj, a posebno u Dalmaciji nasilje nad ženama u porastu. Navela je kako je u zadnjih godinu dana u Splitsko-dalmatinskoj županiji 45 posto više prijava za obiteljsko nasilje, te da "upravo crne brojke o ubijenim ženama dokazuju kako je Istanbulska konvencija koju smo ratificirali prije više od tri godine mrtvo slovo na papiru".

Bez napora cijelog društva, kao i Građanskog odgoja nema smirivanja nasilja nad ženama

Ona je posebno naglasila kako je frustrirajuće da **u Hrvatskoj ima tek 25 skloništa za žrtve nasilja**, te da Vlada i Ministarstvo prosvjete još uvijek oklijevaju uvesti Građanski odgoj u škole koji građane od malih nogu uči toleranciji i rješavanju problema bez nasilja.

Potpredsjednica splitskog SDP-a smatra kako država ne koristi sve resurse koje ima na raspolaganju u zaštiti žena, ali i u prevenciji nasilja nad ženama. "Svi mi imamo odgovornost prijaviti nasilje i na taj način možemo spasiti nečiji život", rekla je te istaknula kako u Hrvatskoj "trenutačno djeluje samo 25 skloništa za žrtve nasilja što je doista porazna brojka."

Eleonora Mandić izvijestila je kako **u Splitu djeluje tek jedno Caritasovo sklonište koje za žrtve nasilja ima mjesta za samo 12 osoba**, no smatra kako su "skloništa, iako prijeko potrebna, tek obično 'gašenje požara' te da je za rješavanje ovoga problema prijeko potrebno cijelo društvo učiniti osjetljivijim na taj problem". Prvi korak je, zaključila je Mandić, "uvođenje Građanskog odgoja u splitske i sve hrvatske škole, zbog toga što o toleranciji i rješavanju svih problema bez nasilja treba početi učiti od najranije dobi kako bi se protokom vremena nasilje nad ženama potpuno iskorijenilo, a ne raslo kao što je sada slučaj".

U splitskoj nevladinoj udruzi **Domine** poručile su odmah nakon splitskog ubojstva nedužne i nesretne žene u trgovini "kako su pune ispremiješanih osjećaja tuge, ljutnje i bijesa, jer je još jedna žena smrtno stradala zbog toga jer je neki muškarac umislio da ona pripada njemu i da je njegovo pravo presuditi joj zbog postupaka suprotnih njegovim očekivanjima".

Zločin iz mržnje

Mirjana Kučer iz Domina za Radio Slobodna Evropa izrazila je bojazan da "kao društvo radimo korak natrag i vraćamo se patrijarhalizaciji, tradicionalizmu i krivom shvaćanju muško-ženskih odnosa, te da se u društvu ne poduzima ništa da bi se promijenila ta kultura nasilja, zloupotrebe moći i posjedovanja drugog ljudskog bića".

Mirjana Kučer nadalje tvrdi kako "**kod nas problem rodno uvjetovanog nasilja, prečesto završi femicidom, odnosno ubijanjem žene, jer je žena**". Smatra da taj problem nije dovoljno prepoznat, te da se na njemu ne radi dovoljno.

"Kod femicida se radi o tome da ga treba prepoznati kao takvog i da ga treba kažnjavati kao zločin iz mržnje. Treba izričito navesti u zakonu da – ukoliko intimni partner ubije svoju ženu – kazna treba biti uvećana jer se to onda razumije kao rodno uvjetovano nasilje, dakle kao zločin iz mržnje", naglašava Mirjana Kučer.

To je sankcija koju uostalom spominje i premijer Plenković jer je to ipak najlakše i najbrže za realizaciju. Ono što ne predlaže, a veći dio javnosti to od njega traži još od 2016. godine je reforma školstva u kojoj će upravo kvalitetan i strukturiran, a ne površan i formalan Građanski odgoj biti jedna od glavnih poluga odgoja naše djece. Rad na prevenciji rodno uvjetovanog nasilja trebao bi biti kontinuiran u obitelji, u školskom sustavu, u društvu u cjelini. Ali se to ne događa. "**Sve polazi od građanskog odgoja,**" zaključuje Kučer, "od prevencije, od toga da trebamo njegovati kulturu brige za druge i poštovanja drugog".

** Seriju tekstova "Građanin u školi – ljudska prava, demokracija i društvena zajednica u obrazovanju" objavljujemo uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem provedenog Javnog poziva za ugovaranje novinarskih radova u elektroničkim publikacijama.*